

Materiál na rokovanie

Hospodárskej a sociálnej rady SR

dňa 24.11. 2025

k bodu č. 1

Stanovisko ZMOS

k „Návrh zákona o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov“

Všeobecne k návrhu :

Podľa predkladateľa návrh zákona zavádza nový systém štátnej participácie na spolufinancovaní pomoci pri odkázanosti, postavený na osobnom rozpočte. Tento mechanizmus má umožniť, aby odkázaná osoba dostávala príspevok priamo a sama rozhodovala, či ho využije na neformálnu starostlivosť, ambulantné alebo terénne sociálne služby, prípadne ich kombináciu. Cieľom je posilniť nezávislý život ľudí v ich domácom prostredí, zvýšiť dostupnosť komunitných služieb a zabezpečiť stabilnejšie financovanie dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti v kontexte starnutia populácie.

Súčasťou návrhu je aj zjednotenie a sprehľadnenie financovania sociálnych služieb z verejných zdrojov. Navrhuje sa presun financovania prevádzky neverejných poskytovateľov vybraných zariadení z obcí na vyššie územné celky, pričom minimálna výška príspevku má byť zakotvená v zákone. Sociálne služby podmienené odkázanosťou sa majú právne zaradiť medzi služby vo všeobecnom hospodárskom záujme, čo zároveň posilňuje kontrolnú úlohu ministerstva pri dohľade nad verejnými zdrojmi. Reformou sa zároveň vytvára priestor na stabilizáciu personálu a zavádza sa nová profesia pracovníka dlhodobej starostlivosti so širšími kompetenciami hrazenými zo zdravotného poistenia.

Pripomienky k návrhu:

ZMOS sa ako zástupca samospráv zapojil do medzirezortného aj rozporového konania a svoje stanovisko formoval v súlade s potrebami obcí. ZMOS musí aj na rokovaní HSR opätovne zdôrazniť najzásadnejší problém, a to absenciu garantovaného financovania po 1. januári 2027. Samosprávy opakovane upozorňovali, že bez jasných, zákonom ukotvených rozpočtových záruk

hrozí reálne riziko destabilizácie sociálnych služieb. Na túto hrozbu poukazovali nielen obce združené v ZMOS, ale aj Únia miest Slovenska a Združenie SK8, keďže zavedenie nového systému výrazne zvyšuje nároky na verejné zdroje. Hoci ministerstvo pripomienku vzalo na vedomie, odkázalo financovanie na budúci rozpočtový proces a odmietlo premietnuť garancie priamo do zákona. To podľa ZMOS, ÚMS aj Združenia SK8 nedostatočne rieši riziko, že od roku 2027 nebude zabezpečený dostatok zdrojov na poskytovanie služieb v potrebnom rozsahu, čo môže viesť až k ich kolapsu.

ZMOS však zároveň dosiahol viaceré čiastkové výsledky, napríklad zrušenie povinnosti obcí financovať neverejných poskytovateľov pobytových služieb od 1. júla 2026, predĺženie lehoty na oznámenie začatia starostlivosti na päť pracovných dní či zapracovanie ochrany nadobudnutých práv prijímateľov. Ministerstvo však neakceptovalo návrh na zákonné stanovenie 30-dňovej lehoty pri plánovaní odľahčovacích služieb, tu však došlo k vyjadreniu podpory a participácie pri šírení informácií, aby sa zabezpečilo aj racionálne plánovanie materiálnych aj personálnych zdrojov v súvislosti so zabezpečením.

ZMOS je jediným zástupcom samospráv v HSR a predmetný návrh novely zákona má vplyv na samosprávy ako celok, miestne i regionálnu, z toho dôvodu žiadame odstráneniu pretrvávajúceho rozporu so Združením SK8 vo vzťahu k predmetnému návrhu zákona, ktorého neodstránenie bude mať výrazný dopad aj na financovanie sociálnych služieb zo strany miest a obcí. Združenie SK8 si uvedomuje potrebu zrealizovania reformy financovania sociálnych služieb. Žiaľ, bez nastavenia systémového financovania dopadov tejto legislatívnej úpravy, a zároveň nastavenia regulačných mechanizmov v podobe definovania napríklad minimálnej siete sociálnych služieb nemôže s predkladanou podobou legislatívy súhlasiť a trvá na rozpore, ktorý deklarovala v rámci MPK. Združenie SK8 požaduje systémové riešenia v podobe zvýšenia podielu samosprávnych krajov na dani z príjmov fyzických osôb naspäť na 30% už pre rok 2026 a nastavenie regulačných mechanizmov na riadenie kapacít sociálnych služieb financovaných z verejných zdrojov.

Napriek čiastkovým úpravám zostáva jadrom stanoviska ZMOS potreba zabezpečiť garantované, stabilné a predvídateľné financovanie, ktoré je predpokladom úspešnej implementácie navrhovanej reformy od roku 2027.

Záver: ZMOS odporúča, aby Hospodárska a sociálna rada SR po zobrať na vedomie týchto skutočností odporúčala materiál na ďalšie legislatívne konanie.

doc. PaedDr. Jozef Božik, PhD.

predseda ZMOS